

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

5 mars 2013

PROJET DE LOI

**modifiant le Code Civil,
le Code pénal, le Code judiciaire,
la loi du 15 décembre 1980
sur l'accès au territoire,
le séjour, l'établissement et
l'éloignement des étrangers et
la loi du 31 décembre 1851
sur les consulats et la juridiction consulaire,
en vue de la lutte contre les mariages de
complaisance et les cohabitations légales
de complaisance**

AMENDEMENTS

N° 1 DE MME **SMEYERS**

Art. 2

Dans le 1°, dans l'article 63, § 2, alinéa 2, proposé, remplacer les mots "S'il n'a pas pris de décision dans ce délai, l'officier de l'état civil doit établir l'acte sans délai" par les mots "Si l'officier de l'état civil n'a pas pris de décision dans ce délai, cette absence de décision s'assimile à une décision négative et l'acte n'est pas inscrit".

Document précédent:

Doc 53 **2673/ (2012/2013):**
001: Projet de loi.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

5 maart 2013

WETSONTWERP

**tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek,
het Strafwetboek, het Gerechtelijk Wetboek,
de wet van 15 december 1980
betreffende de toegang tot het grondgebied,
het verblijf, de vestiging en de verwijdering
van vreemdelingen en de wet
van 31 december 1851 betreffende
de consulaten en de consulaire rechtsmacht,
met het oog op de strijd tegen
de schijnhuwelijken en
de schijn-wettelijke samenwoningen**

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN MEVROUW **SMEYERS**

Art. 2

In punt 1°, in het voorgestelde artikel 63, 1°, § 2, tweede lid, de woorden "Indien hij binnen deze termijn geen beslissing heeft genomen, dient de ambtenaar van de burgerlijke stand onverwijld de akte op te maken" vervangen door de woorden "Indien hij binnen deze termijn geen beslissing heeft genomen, staat dit gelijk aan een negatieve beslissing en wordt de akte niet ingeschreven".

Voorgaand document:

Doc 53 **2673/ (2012/2013):**
001: Wetsontwerp.

N° 2 DE MME SMEYERS

Art. 2

Dans le 1°, compléter l'article 63, § 2, alinéa 2, proposé, par un alinéa rédigé comme suit:

“S’il n’a pas pris de décision dans ce délai ou s’il a pris une décision négative, l’officier de l’état civil communique les motifs de sa décision aux parties intéressées par envoi recommandé.”

JUSTIFICATION

L'article 2 de ce projet de loi prévoit que l'officier de l'état civil dispose d'un délai de trois mois à partir de la date de l'accusé de réception de la déclaration du mariage s'il a des doutes sur la validité ou l'authenticité de cette déclaration. Au cours de ce délai, l'officier de l'état civil doit décider d'établir ou non l'acte de mariage.

Ce projet de loi prévoit que, s'il n'a pas pris de décision dans ce délai de trois mois, l'officier de l'état civil doit établir cet acte d'état civil sans délai.

Nous plaidons, dans le présent amendement, pour une simplification administrative, et pour que le défaut de décision dans le délai précité de trois mois s'assimile au refus de l'officier de l'état civil d'inscrire l'acte de mariage dans les registres de l'état civil. Cette absence de décision s'assimile à une décision négative mais les motifs de cette décision doivent être communiqués aux parties concernées.

N° 3 DE MME SMEYERS

Art. 8

Remplacer l'article 1476quater, alinéa 3, proposé par ce qui suit:

“Si l’officier de l’état civil n’a pas pris de décision définitive dans le délai prévu à l’alinéa 2, cette absence de décision s’assimile à une décision négative et la déclaration de cohabitation légale n’est pas actée dans le registre de la population.”

Nr. 2 VAN MEVROUW SMEYERS

Art. 2

In punt 1°, het voorgestelde artikel 63, 1°, § 2, tweede lid, aanvullen als volgt:

“Indien de ambtenaar binnen deze termijn geen beslissing heeft genomen of een negatieve beslissing heeft genomen stelt hij zijn motieven aan de belanghebbende partijen bij aangetekende brief ter kennis.”

VERANTWOORDING

Artikel 2 van dit wetsontwerp stelt dat de ambtenaar van de burgerlijke stand beschikt over een termijn van drie maanden vanaf de ontvangstbevestiging van de aangifte van het huwelijk als hij twijfels heeft over de echtheid of de geldigheid van de huwelijksaangifte. Binnen deze termijn dient de ambtenaar van de burgerlijke stand te beslissen of hij de huwelijksakte al dan niet opmaakt.

Indien hij binnen de termijn van drie maanden niet beslist moet hij de akte van de burgerlijke stand onverwijld opmaken volgens dit wetsontwerp.

Met dit amendement pleiten wij voor een administratieve vereenvoudiging en dient het niet beslissen binnen 3 maanden gelijkgesteld te worden met een weigering van de ambtenaar van de burgerlijke stand om de huwelijksakte in te schrijven in de registers van de burgerlijke stand. Deze niet-beslissing is gelijk aan een negatieve beslissing en dient wel gemotiveerd te worden bij de betrokken partijen.

Nr. 3 VAN MEVROUW SMEYERS

Art. 8

Het voorgestelde artikel 1476quater, derde lid, vervangen als volgt:

“Indien de ambtenaar van de burgerlijke stand binnen de in het tweede lid gestelde termijn geen definitieve beslissing heeft genomen, staat dit gelijk aan een negatieve beslissing en wordt de melding van de verklaring van wettelijke samenwoning niet ingeschreven in het bevolkingsregister.”

N° 4 DE MME SMEYERS

Art. 8

Dans l'article 1476^{quater} proposé, après l'alinéa 3, insérer l'alinéa suivant:

“Si l'officier n'a pas pris de décision définitive dans le délai fixé à l'alinéa 2 ou s'il a pris une décision négative, il informe, par lettre recommandée, les parties intéressées de ses motifs.”

JUSTIFICATION

L'article 8 du projet de loi dispose que l'officier de l'état civil peut surseoir à acter la déclaration de cohabitation légale, le cas échéant, après avoir recueilli l'avis du procureur du Roi, pendant un délai de deux mois au plus. Le procureur du Roi peut encore prolonger ce délai de trois mois au maximum.

S'il n'a pas pris de décision dans un délai supplémentaire de trois mois, l'officier de l'état civil est tenu d'acter la déclaration de cohabitation légale dans le registre de la population, selon le projet de loi à l'examen.

Nous plaidons en faveur d'une simplification administrative en prévoyant que la non-décision dans le délai supplémentaire de trois mois doit être assimilée à un refus de l'officier de l'état civil d'acter la déclaration de cohabitation légale dans le registre de la population. Cette absence de décision équivaut une décision négative et doit être motivée vis-à-vis des parties intéressées.

N° 5 DE MME SMEYERS

Art. 4/1 (nouveau)

Insérer un article 4/1, rédigé comme suit:

“Art. 4/1. Dans le même Code, l'article 168, abrogé par la loi du 26 décembre 1891, est rétabli dans la rédaction suivante:

“Art. 168. L'officier de l'état civil qui constate que la célébration d'un mariage a été refusée sur la base des articles 63, 64 et 146bis ou qui doit acter une annulation dans les registres de l'état civil sur la base de l'article 193ter, peut refuser sans délai d'acter la déclaration de cohabitation légale faite par le même intéressé.”

Nr. 4 VAN MEVROUW SMEYERS

Art. 8

In het voorgestelde artikel 1476^{quater}, na het derde lid, het volgende lid invoegen, luidende:

“Indien de ambtenaar binnen de in het tweede lid gestelde termijn geen definitieve beslissing heeft genomen of een negatieve beslissing heeft genomen stelt hij zijn motieven ter kennis aan de belanghebbende partijen bij aangetekende brief.”

VERANTWOORDING

Artikel 8 van dit wetsontwerp stelt dat de ambtenaar van de burgerlijke stand de melding van de verklaring van wettelijke samenwoning kan uitstellen na een eventueel advies van de procureur des konings en dit voor een termijn van hoogstens twee maanden. De procureur des konings kan deze termijn nogmaals uitstellen met een bijkomende termijn van maximaal drie maanden.

Als de ambtenaar van burgerlijke stand binnen een bijkomende termijn van drie maanden niet beslist moet hij melding maken van de verklaring van wettelijke samenwoning in het bevolkingsregister volgens dit ontwerp van wet.

Met dit amendement pleiten wij voor een administratieve vereenvoudiging en dient het niet beslist binnen de bijkomende termijn van 3 maanden gelijkgesteld te worden met een weigering van de ambtenaar van de burgerlijke stand om de verklaring van wettelijke samenwoning in te schrijven in de bevolkingsregisters. Deze niet-beslissing is gelijk aan een negatieve beslissing en dient wel gemotiveerd te worden ten aanzien van de betrokken partijen

Nr. 5 VAN MEVROUW SMEYERS

Art. 4/1 (nieuw)

Een artikel 4/1 invoegen, luidend als volgt:

“Art. 4/1. In hetzelfde wetboek wordt artikel 168, opgeheven bij de wet van 26 december 1891 hersteld in de volgende lezing:

“Art. 168. De ambtenaar van de burgerlijke stand die vaststelt dat een huwelijkssluiting werd geweigerd op grond van artikel 63, 64 en 146bis of die een nietigverklaring dient in te schrijven in de registers van de burgerlijke stand op grond van artikel 193ter, mag de melding van de verklaring van wettelijke samenwoning door dezelfde belanghebbende onverwijld weigeren.”

JUSTIFICATION

Le projet de loi à l'examen laisse subsister la possibilité de contourner le refus d'acter une déclaration de mariage (de complaisance) en introduisant une déclaration de cohabitation légale de complaisance. Cela signifie que l'officier de l'état civil qui a décidé, sur la base des documents qui lui ont été soumis, de refuser d'établir un acte de mariage, sera contraint de procéder à une nouvelle enquête si les mêmes personnes souhaitent par la suite faire acter par ses soins une déclaration de cohabitation légale.

Cela implique une charge de travail supplémentaire et une perte de temps pour l'officier de l'état civil, alors que les intentions non valables et fallacieuses des intéressés ressortent déjà de la déclaration de mariage mensongère ou non valable introduite précédemment.

La N-VA entend offrir à l'officier de l'état civil la possibilité de refuser immédiatement d'acter une déclaration de cohabitation légale lorsque celle-ci fait suite à une déclaration de mariage mensongère ou non valable faite devant l'officier de l'état civil. Un tel refus immédiat doit également pouvoir être prononcé lorsque le mariage a été annulé par le tribunal. On évite ainsi d'encourager les intéressés à faire leur "shopping" entre les différentes formes de vie commune afin d'obtenir des documents de séjour. Le présent amendement offre à l'officier de l'état civil la possibilité légale de prendre immédiatement, sans devoir procéder à une enquête plus approfondie, une décision de refus lorsqu'il est confronté à des personnes qui font leur "shopping" entre les différentes formes de vie commune dans le but d'obtenir un statut de séjour légal.

N° 6 DE MME SMEYERS

Art. 11

Remplacer les 1° et 2° par ce qui suit:

1/ dans l'alinéa 1er, les mots "d'un emprisonnement d'un mois à deux ans ou d'une amende de cent à cinq cent euros." sont remplacés par les mots "d'un emprisonnement de cinq à dix ans et d'une amende de sept cent cinquante à septante cinq mille euros ou d'une de ces peines seulement";

2/ dans l'alinéa 2, les mots "d'un emprisonnement de quinze jours à un an ou d'une amende de cinquante à deux cent cinquante euros." sont remplacés par les mots "d'un emprisonnement d'un à cinq ans et d'une amende de cent à dix mille euros ou d'une de ces peines seulement".

VERANTWOORDING

Dit wetsontwerp laat de uitwijkmogelijkheid van verklaring van (schijn)huwelijk naar een schijnwettelijke samenwoning ongemoeid. Dit betekent dat de ambtenaar van de burgerlijke stand, nadat hij op basis van de voorliggende documenten heeft beslist om geen huwelijksakte op te maken opnieuw een onderzoek zal moeten instellen wanneer de betrokkenen later melding maken, voor de ambtenaar van burgerlijke stand, van een verklaring van wettelijke samenwoning.

Dit veroorzaakt extra werk en tijdverlies voor de ambtenaar van de burgerlijke stand terwijl de ongeldige en onechte bedoelingen van de betrokkenen reeds vaststaan door hun eerdere ongeldige of onechte verklaring van huwelijk.

N-VA wil de ambtenaar van de burgerlijke stand de mogelijkheid verlenen om een melding van verklaring van wettelijke samenwoning onmiddellijk te weigeren nadat voorheen reeds een ongeldige dan wel onechte verklaring van huwelijk werd afgelegd voor de ambtenaar van de burgerlijke stand. Deze mogelijkheid moet ook bestaan nadat een huwelijk nietig werd verklaard door de rechtbank. Zo voorkomt men "shopping" van de diverse vormen van samenleving om toch maar aan verblijfspapieren te geraken. Dit amendement verleent de ambtenaar van de burgerlijke stand de wettelijke mogelijkheid, om in geval van "shopping" van samenlevingsvormen tot het bekomen van een wettelijk verblijfsstatuut, om meteen een weigeringsbeslissing te nemen zonder verder onderzoek.

Nr. 6 VAN MEVROUW SMEYERS

Art. 11

De punten 1° en 2° vervangen als volgt:

1/ in het eerste lid, worden de woorden "met een gevangenisstraf van een maand tot twee jaar of met een geldboete van honderd euro tot vijfhonderd euro" vervangen door de woorden "met een gevangenisstraf van vijf jaar tot tien jaar en met een geldboete van zeventienhonderd vijftig euro tot vijfenzeventigduizend euro of met een van die straffen alleen";

2/ in het tweede lid, worden de woorden "met een gevangenisstraf van vijftien dagen tot een jaar of met een geldboete van vijftig euro tot tweehonderd vijftig euro" vervangen door de woorden "met een gevangenisstraf van een jaar tot vijf jaar en met een geldboete van honderd euro tot tienduizend euro of met een van die straffen alleen".

JUSTIFICATION

Le présent amendement vise à relever le taux de la peine pour la conclusion d'un mariage de complaisance. La N-VA souhaite ainsi répondre aux critiques formulées par la substitute du procureur du Roi, Mme Chantal Merlin, au cours d'une audition à la Chambre le 21 septembre 2011.

Durant cette audition, Mme Merlin a indiqué que les sanctions appliquées généralement en cas de mariages de complaisance sont bien trop légères, ce qui entraîne l'impunité puisque les peines inférieures à trois ans d'emprisonnement ne sont pas exécutées.

La N-VA se rallie à l'amendement du CD&V du 9 novembre 2005, déposé par Mme Nahima Lanjri et M. Dirk Claes, et reprend son contenu dans son intégralité en ce qui concerne la répression des mariages de complaisance.

N° 7 DE MME SMEYERS ET CONSORTS

Art. 5

Compléter l'article 193ter par un alinéa rédigé comme suit:

“Le tribunal de première instance qui statue conformément à l'alinéa précédent le fait en premier et dernier ressort.”

JUSTIFICATION

Le dernier alinéa de l'article 193ter mentionne la possibilité d'introduire un recours contre un refus de l'officier de l'état civil de célébrer un mariage. La N-VA préconise de confier cette procédure au tribunal de première instance, qui statuerait en premier et dernier ressort.

VERANTWOORDING

Dit amendement wenst de strafmaat te verhogen voor het sluiten van een schijnhuwelijk. Hiermee wenst de N-VA tegemoet te komen aan de kritiek van de substitute-procureur des konings, mevrouw Chantal Merlin naar aanleiding van een hoorzitting in de Kamer op 21 september 2011.

Tijdens deze hoorzitting wees mevrouw Merlin er op dat voor schijnhuwelijken de gangbare strafmaat veel te laag is en dat dit leidt tot straffeloosheid omdat straffen beneden de 3 jaar niet worden uitgevoerd.

N-VA sluit zich aan bij het amendement van CD&V van 9 november 2005, ingediend door mevrouw Nahima Lanjri en de heer Dirk Claes en neemt de inhoud ervan integraal over inzake de beteugeling van schijnhuwelijken.

Sarah SMEYERS (N-VA)

Nr. 7 VAN MEVROUW SMEYERS c.s.

Art. 5

Het voorgestelde artikel 193ter aanvullen met een lid, luidend als volgt:

“De rechtbank van eerste aanleg die uitspraak doet overeenkomstig het vorige lid doet dit in eerste en laatste aanleg”.

VERANTWOORDING

Artikel 193ter, laatste lid, maakt gewag van een beroeps-mogelijkheid voor de belanghebbende tegen een weigering van de ambtenaar van de burgerlijke stand om een huwelijk te voltrekken. N-VA pleit ervoor om deze procedure toe te vertrouwen aan de rechtbank van eerste aanleg, handelend in eerste en laatste aanleg.

Sarah SMEYERS (N-VA)
Koenraad DEGROOTE (N-VA)
Sophie DE WIT (N-VA)